

Tvorba Viery Švenkovej

1. **Biela Pani Zuzana.** - Bratislava : Smena, 1973.
2. **Limbový háj.** - Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1974. – Praha : Melantrich, 1979. – 192 s.
3. **Zátišie s gitarou.** - Bratislava : Smena, 1977. - 185 s.
4. **Malý herbár.** - Bratislava : Pravda, 1979. – 173 s.
5. **Jablíčne jadierka.** - Bratislava : Smena, 1988. - 185 s.
6. **Faraónov úsmev.** - Bratislava : PROXIMA, 1997. - 167 s.
7. **Internátne lásky.** - Bratislava : Spolok slov. spisovateľov, 2001. - 187 s.
8. **Rýchlokurz sebaobrany.** - Bratislava : Milénium Plus, 2001. – 68 s.
9. **Listy vo vetre.** - Bratislava : Vydavateľstvo Spolku slov. spisovateľov, 2005. – 119 s.
10. **Tatranské romances,** – Budmerice : RAK, 2005. – 132 s.
11. **Rozmarné sebalásky.** – Bratislava : Regent, 2008. – 188 s.
12. **13 poviedok.** – Bratislava : Slovenský spisovateľ, 2010. – 136 s.

Životopis Viery Švenkovej

3. novembra 1937

Narodila sa v Poprade Veľkej v železničiarkej rodine Viera Dindošová, budúca spisovateľka Viera Švenková

1943-1951

Navštevovala základnú školu vo Veľkej

1952-1955

Jedenástočná stredná škola v Poprade

1955-1960

Štúdium na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského

1960-1963

Redaktorka v Slovenskom vydavateľstve poľnohospodárskej literatúry

1963-1969

Redaktorka vo Vydavateľstve Mladé letá

1969-1974

Zväz slovenských spisovateľov

1974-1977

Redaktorka mesačníka Slovenské pohľady

1977-1982

Redaktorka mesačníka Revue svetovej literatúry

1988-1989

Redaktorka vo vydavateľstve Smena

1989-1994

Redaktorka denníka Smena

1994

Odchod do dôchodku. Redaktorka Slovenských pohľadov

Vydala: Podtatranská knižnica v Poprade, 2010

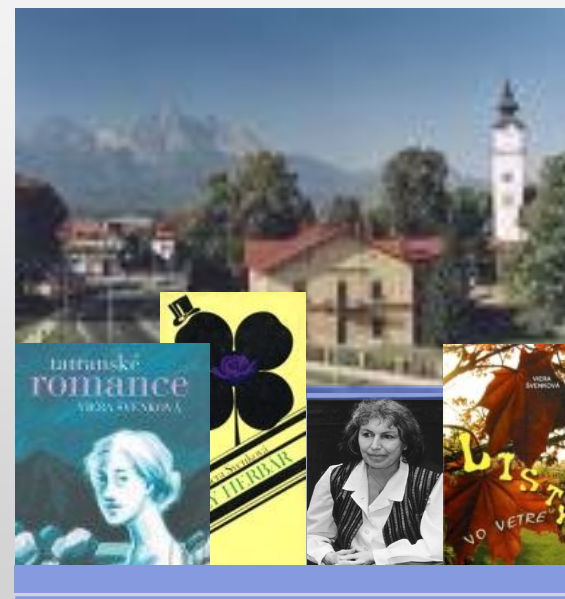
Zodpovedná: Mgr. Anna Balejová, riaditeľka

Zostavila: Mgr. Ľuba Rusnáková

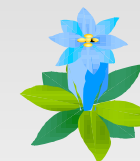
Upravila: Iveta Michalčíková

Náklad: 30 výtlačkov

Tlač: Podtatranská knižnica v Poprade

Viera Švenková

Podtatranská knižnica v Poprade
2010

Ukážky z diel Viery Švenkovej

„Možno sa mi to len videlo, vravela si, keď si uvedomila, že za sklenou stenou reštaurácie zazrela Jána. Nemusela sa vrátiť, aby si to overila, niet pochyb, je to on, v poslednom čase sa často vyhovára na obchodné rokovania, domov chodí neskoro. Ada ho márne vyčkáva s večerou, chodí od okna k oknu, pohľadza kvety na podokenici, ale myseľ jej kdesi lieta. Nechýba veľa, a začnem kontrolovať, či mu na košeli neostal odtlačok rúžu alebo závan cudzej vône. Kvety, osvedčený upokojujúci koníček vzornej domácej panej, márnотratne kvitnú, hoci od jari je ďaleko. Pripravila som ideálny domov pre upracovaného muža, prečo sa večne kdesi túla? Využila večernú chvíľku pohody a znova nastolila tému, ktorej sa držala už dlhý čas: Nemali by sme sa znova pokúsiť o umelé oplodnenie? Dieťa by nám obom naplnilo život, dalo by mu zmysel, všetci, čo vychovali potomkov, dožili sa vnúčat, môžu byť so svojim pozemským jestvovaním spokojní, niečo tu po nich ostalo. Nezhriakol ju – vyložila si to ako dobré znamenie, keby mal v úmysle ju opustiť, iste by reagoval odmietavo -, no ani ju veľmi nepočúval, zrejme po toľkých pokusoch mu jej nádeje pripadali márne, nech si pani domu hudie, čo sa jej páči. Musím niečo podniknúť, odhodlávala sa, konať rozhodne a rýchlo, kým nie je neskoro. Hneď na druhý deň si dohodla termín na klinike. Nie, už to tak nenechá, hoci ide o nemalé výdavky, no čo sú peniaze v porovnaní so splneným snom, s opojným pocitom držať v náručí vlastné dieťa? Vďaka nemu si udrží aj manžela, pripúta ho k sebe, konečne budú tvoriť plnohodnotnú rodinu, kde bude vždy dostatok lásky, hoci, isteže, prídu aj starosti, pre Jána otcovské, veď rodič nie je ten, kto dieťa zrodil, ale ten, kto ho vychoval. Bude to Jánovo dieťa. Tentoraz pokus vyjde, len treba veriť. - Znova ste sa odhodlali? - privítala ju sivovlasá lekárka, ktorá už dávno mala odísť do dôchodku, nemôže sa však vzdať práce, ktorá je pre ňu zmyslom života a dôležitým poslaním. Netajú, že moderné zákroky neschvaľuje, podľa nej je to proti prírode.“

Pani domu. V. 13 noviedok (2010). s. 99

„Raz to muselo prísť. Možno suseda vo výťahu utrúsila poznámku, vašu manželku vozi domov služobné auto, vari osobný šofér? Možno aj z iných strán počul narážky, až ho to dožralo, a keď sa znova vrátila neskoro, oboril sa na ňu: - Kde si bola?“

Útočný tón dokazoval, že čosi tuší. Napriek tomu sa pokúšala hrať, nadýchla sa a navonok ľahostajne sa spýtal: - O čo ide?

Počuj, - vyletel a ňu, - už mám toho dost!

Robíš zo mňa hlupáka, paroháča, baví sa na mne celá ulica! Ak máš iného, prosím! No prosím tak to skončíme, ale rýchlo a čisto!

Utočil presvedčene, s prevahou, zrejme predpokladal, že sa všetko vysvetlí, iste ide

o nevinnú záležitosť, prečo by fešnú ženu nemohol niekto doviezť autom, očakával výčitky, zbytočne žiarliš, veriš všetkému, čo ti nejaký hlupák nahučí!“

Prvá žena. : Rozmarné sebalásky (2008), s. 7

„Dolina bola plná horských hotelov a chát, na svahoch i pri vlekoch bolo rušno. Keď sa podvečer vracali do chaty, z úbočí žmurkali svetielka okien, také dojímavé v snehovej pustatine, učupené pod tmavými masívmi hôr, priľahnuté hlbokými nočnými tieňmi. Marta sa tešila na večerné posedenie pri krbe, na tuhý tatranský čaj...“

„Na Silvestra ovešali chlapi jedľu pred chatou farebnými lampiónmi, celé údolie sa rozžiarilo podobnými stromčekmi, prskavkami, ohňostrojmi, rozjarená spoločnosť sa pochytila za ruky a tancovala okolo stromu, so spevom a ujúkaním sa predierala lesom. Toto sú sviatky, a nie plné misy, predkúrené byty, sviatky sú príležitosťou uviesť si takúto noc, takúto oblohu, tento večný, krásny svet...“

Snežienky. V: Malý herbár (1979), s. 92

„Návštevníkov hôr prekvapuje sýtosť farieb, kvet objavený na nehostinnom sivom balvane pripadá človeku po dlhej túre kamennou púšťou ako malý zázrak, jeho farby vníma intenzívnejšie, na šedivom pozadí priam žiaria. Vo vyšších polohách, kde je čistý vzduch a viac slnečného žiarenia sa byliny rozvinú do krásy...“

„Prinútil sa vziať do ruky hrubý čierny zošit. Zbežne ho prelistoval. Natrafil na zápisky z rakúsko-uhorských volieb. Po zápise udalostí nasledovala zbierka ľudových popevkov z tých čias:

*Pod Kriváňom, tam vo Štrbe, nik nesedí pri kozube,
Každý sa má verne k činu, za tú našu slovenčinu.*

*Pod Kriváňom, tam vo Važci, každý chlap si ruky
masť.*

*Ej, veď by to musel chlap byť, čo by chcel Slováka
nabiť.*

*A tie Hybe, tie sa hýbu, tam nenájdeš žiadnu chybu.
Hybe dajú nám väčšinu, za tú našu slovenčinu.*

*Tam pri Hrádku, pri tom háji, Belá s Váhom sa objali.
Drieňny Váh a biela Belá hučia: Nech žije náš Bella!*

*Vo Vrbici, tam pri moste, spytujú sa, kto ste, čo ste.
Ak si nie so slovenčinou, ber sa v čerty stranou inou!*

Verš za veršom, dedina za dedinou. Po pesničkách nasledovali anekdoty, bola ich celá zbierka. Najlepšie boli vazecké. Ako Važtania volili do krajinského snemu? Poopijali sa a zabudli, že majú voliť Stodolu. Prevolávali po Mikuláši: „Nech žije Humno!“

Limbový háj (1974), s. 53

„Zakaždým, keď schádzala z vlaku, prv ako sa dotkla nohou zeme, premkol ju pocit, že prekračuje časovú bariéru, vracia sa do mladosti, stačí dychtivo sa nadýchnuť a vykročiť, kufor odložiť do úschovne, pred stanicou ako vždy resignovať na služby nevypočítateľnej mestskej dopravy a s ľahkou taškou v ruke stúpať k mostu ponad železničnú trať. Kráčala pomaly, vychutnávala pohľad na rozložitú panorámu Tatier, aj koncom leta posiatych snehovými jazykmi, rozmihotáných v prudkom slnečnom svetle ako voda v zurčiacom potoku, ktorý si pamätá z detských čias. Za pltní a kríkmí predzáhradiek sa krčili prizemné rodinné domy bez náznaku pohybu, akoby predstierali spánok...“

Lom svetla. V: Podtatranské romance (2005), s.59

„Na druhý deň sa vybrali na Štrbské pleso. Obišli jazero s ľadovými čipkami na okrajoch, poobdivovali štíty s jazykmi snehu, pokúšali sa objaviť vodopád Skok, ktorý mal byť na dohľad...“

Drače hlavy . V: Podtatranské romance (2005), s.9